

สันติวิธีเชิงพุทธ: หยุควิกฤตการเมืองไทย

เมื่อวันอาทิตย์ที่ 4 กันยายน 2554 คณะสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่ ได้จัด
รายการสังคมศาสตร์เสวนาครั้งที่ 12 ณ ห้องประชุมธรรมปัญญาบดี
อาคาร 1 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขต
เชียงใหม่ วัดสวนดอก ต.สุเทพ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ ตั้งแต่เวลา 13.00
-16.00 น. คณะกรรมการจัดงานพิจารณาเห็นว่าอาตมาในฐานะที่

เคยเป็นผู้ก่อตั้งคณะสังคมศาสตร์และมี
โอกาสได้มาจำพรรษาที่ประเทศไทยจึงได้
พร้อมใจกันนิมนต์ให้ไปเป็นองค์ปาฐกถานำ
ในการเสวนาครั้งนี้

อาตมารับนิมนต์เป็นองค์ปาฐกถานำในการเสวนาครั้งนี้ด้วย
ความยินดียิ่ง เพื่อจะได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนแบ่งปันประสบการณ์
และความรู้แก่กันและกันอย่างกว้างขวางเพื่อจะได้พบมุมมองใหม่ที่
จะหาทางออกจากวิกฤตการเมืองไทยร่วมกัน นักศึกษาที่เข้าฟัง

การเสวนาครั้งนี้มีทั้งปริยญาตรี ปริยญา
โทและปริยญาเอก พระภิกษุ สามเณร แม่
ชี อุบาสก อุบาสิกา ผู้นำชุมชน ข้าราชการ

การทหาร ตำรวจในระดับต่างๆ ประมาณสามร้อยกว่าคน

อาตมานำเสนอการมองปัญหาแบบอริยสัจสี่ คือตั้งคำถาม
ว่าอะไรคือปัญหา มีสาเหตุมาจากไหน แก้ปัญหาได้ไหม จะแก้ได้
อย่างไร

ประเทศไทยมีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมี
พระมหากษัตริย์เป็นประมุข เมื่อพูดถึงการปกครองในระบอบ
ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขนั้น สถาปคือ
หัวใจของการแก้ปัญหาและการสร้างสรรค์
ความเจริญนานับประการให้แก่ประเทศ
ชาติบ้านเมือง

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรคือบุคคลสำคัญที่ทำหน้าที่หลักๆ สี่

ประการคือ

1. ตั้งรัฐบาลประกอบด้วยนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรี
2. ควบคุมการทำงานของรัฐบาลให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพตามที่
ได้แถลงเอาไว้
3. ออกกฎหมายและแก้กฎหมายเพื่อให้เป็นเครื่องมือที่เหมาะสมกับ
กาลเวลาและยุคสมัยในการบริหารประเทศ
4. นำปัญหาความทุกข์ยากของประชาชนทั่วแผ่นดินไทยมาบอกให้
รัฐบาลได้ทราบและแก้ปัญหาอย่างถูกต้องสอดคล้องกับความเป็น
จริง เป็นประโยชน์แก่ประชาชนเป็นอันมาก

ปัญหาการเมืองที่สะสมมานานจนกลายเป็นวิกฤตการณ์ที่เห็น
กันอยู่คู่กับการเมืองก็คือ ปัญหาการ โกงกินคอร์ปชั่น ปัญหาการใช้
อำนาจแสวงหาผลประโยชน์ให้แก่ตนเอง ครอบครัว พรรค พวก
พ้อง พี่น้อง ญาติมิตร โดยทำลายระบบคุณธรรมที่เน้นความรู้
ความสามารถในการทำงานเป็นหลัก แต่หลักที่ใช้ในการตัดสินใจ
เลือกบุคคลเข้าทำหน้าที่บริหารบ้านเมืองทั้งข้าราชการการเมืองและ

ข้าราชการประจำก็คือ ค่าของคนอยู่ที่คนของใคร ปัญหาการผูกขาด
ทรัพยากรธรรมชาติและเศรษฐกิจของชาติไว้ในมือชนกลุ่มน้อยเพียง
ไม่กี่คน ปัญหาการศึกษา ปัญหายาเสพติดทุกชนิดและปัญหาความ
แตกแยกสามัคคีตลอดจนถึงปัญหาอื่นๆ อีกมากมาย ประชาชน
ล้วนตั้งคำถามพุ่งตรงไปยังนักการเมืองว่าจะแก้อย่างไร

หากมองปัญหาตามแนวทางประชาธิปไตยก็จะพบว่าปัญหา
ต่างๆ ดังกล่าวมานี้ที่กำลังกลายเป็นวิกฤต เกิดมาจากการทำงาน
ของสภาที่อ่อนแอไร้ประสิทธิภาพ เพราะสมาชิกสภาผู้แทน
ราษฎรไม่ได้ทำหน้าที่ของตนอย่างเต็มที่ จนมีปรากฏการณ์สภาล่ม
บ่อยๆ นั่นเอง

ปัญหาการโกงกินและคอร์รัปชันเกิดขึ้นและบานปลายกลายเป็น
ดอกไม้อไฟ ลามไปทั่วประเทศตั้งแต่ทำเนียบรัฐบาลจนถึง
องค์การบริหารส่วนตำบล เพราะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่ได้
แก้ปัญหาลำต้นตั้งแต่ต้นลม เริ่มตั้งแต่ไม่สามารถจะควบคุมและ
ตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลให้ทำหน้าที่อย่างซื่อสัตย์สุจริตได้

ปัญหาร้อนๆ ที่ทุกคนกล่าวถึงว่าจะแก้กันอย่างไร คือปัญหา

ความแตกแยกทางความคิดของคนในชาติที่ไม่เคยมีที่ท่าว่าจะลดน้อยถอยลง บางที่ยังมองเห็นว่าพฤติกรรมของกลุ่มขัดแย้งยังทำหน้าที่เพิ่มความขัดแย้งได้ไม่น้อย สาเหตุหลักของปัญหาความขัดแย้งนี้มาจากนักการเมืองขัดแย้งกันก่อน เมื่อความขัดแย้งเกิดขึ้นในระยะเริ่มแรกสภาไม่ได้เข้ามาทำหน้าที่นำเอาเรื่องที่ประชาชนรู้สึกติดค้างในใจมาพูดในสภาหรือพูดผ่านสื่อให้ประชาชนได้รับรู้ แต่พยายามบ้ายเบี่ยงโดยใช้เสียงข้างมากลากไป ปกปิดความอยากรู้ อยากเห็นของประชาชนจนกลายเป็นเผด็จการรัฐสภา จุดนี้เองเมื่อสภาไม่สามารถสะท้อนความรู้สึกของสังคมที่ค้างค้ำให้ออกมาจนหมดสิ้นได้ ประชาชนก็รวมตัวกันออกมาทำการเมืองภาคประชาชนเพื่อระบายความรู้สึกกันได้อย่างไร้ขีดจำกัด เมื่อนานเข้าไม่สามารถควบคุมการชุมนุมให้อยู่ในระเบียบได้ กลายเป็นความวุ่นวายไร้ระเบียบอันเป็นเหตุสร้างความเสียหายดังที่ได้ประจักษ์แก่สายตากันมาแล้ว

แนวทางที่จะแก้ปัญหาวิกฤตการเมืองต้องปฏิรูปการทำงานของรัฐสภาให้สมาชิกรัฐสภาสามารถแสดงความคิดเห็นนำความ

เคือคร้อนของประชาชนมาบอกเล้ารัฐบาลได้ทุกรเรื่องและรวคเร็วทัน
การณั้ มิใช่ยื่นกระทู้คว่นตอนน้ำท่วมแล้วได้คำตอบเอาตอนฝน
แล้งและกำลังเกิดภัยแล้ง กระทู้คว่นต้องคว่นจริง ๆ นายกรัฐมนตรี

ในฐานะหัวหน้ารัฐบาลต้องให้ความสำคัญกับสภา
เพราะสถานที่นี้ นายกรัฐมนตรีจะได้ทราบข่าวคราว
ความทุกข์ยากของประชาชนในท้องถิ่นต่างๆ จาก
ตัวแทนของพวกเขา แล้วสามารถวางแผนการแก้ปัญหาได้อย่าง
ตรงจุดและมีประสิทธิภาพ

อย่างไรก็ตามหากมองตามพุทธวิธี สาเหตุของความแตก
แยกในทางสังคมเกิดจากความอหุติธรรมหรือความลำเอียง ซึ่ง
พระพุทธเจ้าทรงแสดง ความลำเอียงไว้สี่
ประการคือ ลำเอียงเพราะรัก ลำเอียงเพราะ
โกรธ ลำเอียงเพราะไม่รู้ความจริง ลำเอียง
เพราะกลัว ความลำเอียงทั้งสี่ประการนี้ คือที่มาของวิกฤต
การเมือง เพราะนักการเมืองผู้มีอำนาจมักจะบ้าอำนาจ ใช้อำนาจบน
พื้นฐานของความลำเอียง เข้าทำนอง ค่าของคนอยู่ที่คนของใคร หรือ

ที่เองเข้าไม่ว่า ที่เข้าเองอย่าไวย ความรู้สึกถูกรกระทำด้วยความ
 ลำเอียงอย่างนี้จะกลายเป็นความแค้นฝังใจ เมื่อใดมีอำนาจขึ้นมา
 ต้องแก้แค้นก่อนที่จะทำงานอื่นใด

เมื่อแก้แค้นกันไปแก้แค้นกันมาความสามัคคีก็เกิดขึ้นไม่ได้

หากตั้งคำถามว่า ปัญหานี้แก้ได้ไหม

ตอบว่า ถ้าปรารถนาจะแก้ก็ต้องแก้ได้

จะใช้พุทธวิธีและแก้โดยสันติได้อย่างไร

คำตอบก็คือ ผู้บริหาร ผู้มีอำนาจในการใช้กฎหมายต้องใช้

กฎหมายโดยไม่มีความลำเอียง ไม่คิดว่าคนที่จะใช้กฎหมายด้วยเป็น

ใคร เป็นคนของใคร แต่ใช้กฎหมายบนพื้นฐานว่า คนนั้นๆ ทำ

อะไรถูกหรือทำอะไรผิด เอาพฤติกรรมทางกายและวาจามาเป็นตัว

ตั้งแล้ววัดด้วยกฎหมาย หากพบว่าการทำและการพูดนั้นเข้าข่าย

ถูกต้องก็ประกาศว่าถูกต้อง หากเทียบกับกฎหมายแล้วเห็นว่าผิดก็

ประกาศออกไปด้วยความกล้าหาญว่าผิด แล้วดำเนินการตามกฎหมาย

เกณฑ์แห่งความผิดนั้นให้เป็นผลดังที่เรียกกันว่า ใช้กฎหมายให้

ศักดิ์สิทธิ์

นอกจากนี้ธรรมะเพื่อยุติความขัดแย้งและวิกฤตการเมืองไทย
 อย่างน้อยนักการเมืองทุกคนหรือกองเชียร์ต้องปฏิบัติธรรมร่วมกัน
 ถ้าทำบ้างไม่ทำบ้างแม้จะมีผลออกมาบ้างแต่ก็ไม่เต็มที่ เพราะการ
 ปฏิบัติธรรมจะเป็นไปตามหลักกรรมที่ว่า หว่านพืชเช่นใด ได้ผล
 เช่นนั้น เบื้องต้นนักการเมืองต้องเป็นสัปบุรุษ คือประกอบด้วย
 คุณธรรมสำคัญคือ รู้เหตุ รู้ผล รู้ตน รู้จักประมาณ รู้จักกาล รู้จัก
 บุคคลและรู้จักสังคม

ผาสุกวิหารธรรมจะนำไปสู่ความสามัคคีเป็นปึกแผ่น ยุติ
 เหตุร้ายและความรุนแรงทั้งหลายได้คือ

1. เมตตาทายกรรม มีความเมตตาต่อกัน การแสดงออกใดๆ ที่
 ต้องการสื่อสารด้วยท่าทางต้องแสดงออกด้วยความเมตตา คือ
 ความรัก ความปรารถนาดีต่อกัน ไม่เอาฆาตมารร้ายทำลายล้างกัน
2. เมตตาวจีกรรม มีเมตตาทางวาจา เวลาพูดจาสื่อสารกัน ควรพูด
 ด้วยความรู้สึกรักและปรารถนาดีต่อกัน ไม่พูดเท็จ ไม่พูดคำหยาบ
 ไม่พูดส่อเสียด ไม่พูดเพื่อเจ้า
3. เมตตาโมกกรรม ตั้งความรักความปรารถนาดีต่อกัน ก่อนที่จะ

พูดหรือคิด อย่างน้อยให้มองว่า เพื่อนร่วมชาติ เพื่อนร่วมโลกเป็น เพื่อนทุกข์ เกิด แก่ เจ็บและตายด้วยกันทั้งหมดทั้งสิ้น อย่าได้ เบียดเบียนซึ่งกันและกันเลย

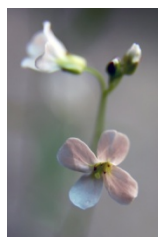
4. ทิฏฐิสามัญญตา ปรึบความเห็นให้ตรงกัน หากทำความเห็นให้ตรงกันมิได้ พยายามหาจุดร่วมเพื่อส่วนรวมให้พบแล้วทำร่วมกัน หากจุดใดจะต้องแตกต่างกันก็เคารพกัน ไม่นำเอาความคิดที่แตกต่างกันมาทำลายล้างหรือประหัตประหารกัน ข้อนี้คือ เข้มเล่มคมที่จะเย็บรอยแยกที่แตกออกจากกันให้ประสานสนิทกันได้
5. สีลสามัญญตา เคารพกฎกติกาของสังคมเพื่อให้สังคมอยู่กันด้วยความปกติสุข เพราะสีละแปลว่าปกติ ตามปกติมนุษย์เมื่อไม่ถูกแรงจูงใจหรือกดดันมักจะไม่ทำร้ายหรือเบียดเบียนใครเลย จะไม่ฆ่าใคร จะไม่ขโมยของใคร จะไม่ประพฤตินิดต่อคู่ครองของใครๆ จะไม่โกหกใครและจะไม่เสพสิ่งเสพติดที่ทำร้ายสติ สมปฤติทั้งหลาย เคารพกฎหมาย ใช้กฎหมายอย่างไม่ลำเอียง เท่าเทียมกัน ยึดการกระทำเป็นที่ตั้งไม่ยึดบุคคลเป็นที่ตั้ง

วิกฤตการณ์เมืองไทยก็เหมือนกับปัญหาทั้งหลายไม่ว่าน้อยหรือใหญ่ในโลกนี้ ล้วนเกิดมาจากเหตุปัจจัย อาศัยกันและกันเกิดขึ้น มิได้เกิดขึ้นมาลอยๆ โดยไม่มีสาเหตุ เมื่อศึกษาสาเหตุพบแล้ว เปลี่ยนจากเหตุแห่งความวิกฤติไปสู่เหตุแห่งความปกติสุข คือพากัน ปฏิบัติผาสุกวิหารธรรมเพื่อเข้าถึงสันติตามพุทธวิธี จะยุติวิกฤตการณ์เมืองได้จริง

6 กันยายน 2554

เวลา 18.00 น.

วัดอู๋มอญ ค.สุเทพ อ.เมือง จ.เชียงใหม่

ดร.พระมหาจรรยา สุทธิญาณ

เจ้าอาวาสวัดลอยฟ้า (Sky temple no boundary)

www.skytemple.org